

МЕДИА МОНИТОРИНГ

22 НОЕМВРИ 2021 г.

Член на:

Източник: Дневник

Заглавие: Земята търси чистачи: космически боклук колкото зрънце сол може да убие човек

Линк: https://www.dnevnik.bg/sviat/2021/11/20/4283004_kosmicheski_bokluk_kolkoto_buchka_sol_moje_da_ubie/

Текст: Ден след като светът обсъждаше на климатичната конференция в Глазгоу рисковете от човешката дейност за Земята, друго, също свързано с хората бедствие се разигра далеч над главите им, в космоса.

За космическия боклук се заговори отново по геополитическа тема, когато тази седмица Русия взриви стар съветски спътник, за да тества оръжие, и го разцепи на стотици хиляди отломки. От тях не повече от 1500 могат да се засекаат от Земята.

Всички тези парчета се въртят в орбита около планетата. Дори едно от тях можеше да създаде риск за Международната космическа станция и, когато прелетя наблизо, обитателите ѝ бяха принудени да се подготвят за аварийно излитане.

А в космоса има още стотици хиляди отломки - 9600 тона отпадъци, които човекът е създал и които вече заплашват зараждащата се космическа индустрия (с прогнозен размер 3 трлн. долара в следващите десетилетия). Кораби ще трябва да маневрират, за да избягват големи и малки късове боклук, които само ще се увеличават, докато всяка година се умножава броят на новите мисии.

"Зрънце сол" може да убие човек в космоса

Зад термина "космически боклук" обикновено се крият части от сателити, компоненти на ракети, останки от други апарати. Космическите апарати, разчитащи на собствено гориво, обикновено могат сами да излязат от орбита, но нуждата да се задели гориво за този процес ограничава полезният товар, който може да носи апаратът.

В зависимост колко е голямо парчето боклук, то представлява различен тип риск за космоса. Данните на НАСА от доклад, публикуван през януари 2011 г., сочат, че:

- 26 хил. парчета са поне колкото топка за тенис (или много по-големи)
- над 500 хил. са поне колкото малко шарено топче за игра;
- над 100 млн. са поне колкото зрънце сол.

"Топката за тенис" може да унищожи сателит още при сблъсък с него. "Топчето за игра" ще го повреди или ще нанесе щети на космически кораб. "Зрънцето сол" може да пробие скафандър или да пукне прозорец на пилотиран апарат.

Това означава, че предмет с размерите на зрънце сол има потенциала да убие човек в космоса. Обяснението е в огромната скорост, която развиват, орбитирайки около Земята. За сравнение на височината на Международната космическа станция орбиталната скорост достига 27 500 км/ч.

Проблеми и на земята

Сравненията със земни предмети, използвани в класификацията, са на НАСА. Оценките ѝ са консервативни спрямо тези на Европейската космическа агенция (ESA): според нея най-малките отломки (с размер между 1 мм и 1 см) вече са над 330 млн.

От сравненията и данните следва и че докато орбитират, парчетата могат да се сблъскват, а "топките" и "зрънцата сол" - да се увеличават. При това част от отломките са далеч над описаните размери. Рисковете, които това създава пред бъдещето на космическата индустрия - изпълнено с кораби, станции, сателити и най-вече хора, според сегашните визионери, от "тримата големи" в космоса до "простосмъртните" космически предприемачи със скромни стартъп компании - са трудно изчислими.

Добрата новина е, че част от космическия боклук в нискоземна орбита накрая влиза в атмосферата и изгаря; това ще стане и много отломки от унищожения съветски спътник "Космос-1408", ако се вярва на специализирана компания

"Леолабс". Лошата е, че равносметките на Европейската космическа агенция и НАСА не показват намаляване на отпадъците, тъй като голяма част от тях не са в такава орбита.

Достатъчно е малко парченце да удари сателит, използван в телекомуникациите, метеорологията, GPS услугите, за да създаде проблем за живота на Земята. OrbitGuardians, една от компаниите в нишата за космическия боклук, изрежда сферите, които може да бъдат засегнати от космическия боклук: интернет, финанси, комуникации, транспорт, електричество, наука, наблюдение на Земята (за земеделски, екологични, свързани със сигурността и други цели).

В момента в орбита има 6542 сателита. От тях, пише специализираното индийско издание ZME Science, едва половината "правят нещо". Другите са космически боклук (според ESA активните са 4700) А само през 2020 г. са изстреляни рекордните 1200 сателита и очакванията са броят им само да се увеличава. До 2010 г. са изстрелвани средно едва по 100 на година.

[Източник: Капитал](#)

Заглавие: Франсоа Деберг: Софийската пречиствателна станция е пример за кръгова икономика

Екологична трансформация е възможна, казва още регионалният директор на Veolia за България пред "Капитал"

Линк:https://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/climate/2021/11/18/4281143_fransoa_deberg_sofiiskata_prechistvatelna_stanciia/

Текст: Как Veolia промени дейността си през последните години спрямо все по-важните стандарти за опазване на околната среда?

Концентрирахме се върху преобразуването на отпадъците на потребителите в ресурси. Сред тези отпадъци е пластмасата, която е третият най-произвеждан изкуствен материал. Сега процентът на рециклиране на пластмаса е много нисък - само 9% в световен мащаб. А от 2016 г. насам Veolia увеличи пет пъти капацитета си за преработка на пластмасови отпадъци. Потенциалът за намаляване на въглеродните емисии е огромен, тъй като:

от една страна, в производството на пластмасова бутилка чрез рециклирането на стари използвани бутилки се отделя 70% по-малко CO₂, отколкото при производството ѝ от петролни продукти;

от друга страна, в света се произвеждат 90 милиарда пластмасови бутилки годишно.

През 2019 г. Veolia като група пое ангажимент да намали своите емисии на парникови газове (обхват 1 и обхват 2) с 22% през следващите петнадесет години спрямо референтната 2018 г.

Освен това сме се ангажирали да намалим и емисиите на метан с 55% до 2023 г. и се справяме успешно с това. За тази цел събираме биогаз от депа за отпадъци за отопление на жилища, изграждаме и експлоатираме съоръжения за анаеробно разграждане на селскостопански отпадъци, осигуряващи електроенергия за градовете и компост за земеделските стопани.

Рециклирането на батерии за електромобили е основен екологичен и икономически проблем. Всъщност те съдържат редки и скъпи метали, като например никел, кобалт и литий, чието търсене само ще се увеличава, защото те са изключително важни за енергийния преход и чистата мобилност.

В партньорство с още два производителя, Solvay и Renault, нашата група стартира проект за рециклиране на метали в затворен кръг на излезли от употреба батерии за електромобили.

Veolia постави дългосрочна научнообоснована цел за постигане на нетни нулеви емисии по веригата за създаване на стойност и съобразява стратегията си с целта за ограничаване на глобалното затопляне и достигане на нулеви нетни въглеродни емисии през 2050 г.

Може ли да разкажете повече за проектите, свързани с оползотворяването на биомаса?

Повече от половината от използваната възобновяема енергия в Европа е произведена от биомаса. Дървесина, агро-горива, биологични отпадъци, биогаз - ресурсите са значителни и нарастват с голяма скорост. Лесно добивана, използвана и съхранявана, биомасата произвежда повече енергия, отколкото водоелектрически централи, вятърни турбини и слънчеви електроцентрали. Затова тя ще играе важна роля за постигането на целта за намаляване на въглеродните емисии. Биомасата позволява по-голяма гъвкавост за използване на възобновяема енергия. Използването ѝ намалява зависимостта от изкопаемите горива и помага да се обезпечат доставките на енергия.

Трябва все пак да се внимава да не се оказва твърде голям натиск върху земеделските култури, интелигентно да се управляват ресурсите и да се избягва отделянето на повече въглеродни емисии от количеството, което живите организми могат да поемат. Разумното управление е от съществено значение за постигане на желания резултат.

Veolia е твърдо решена да въведе биомасата в енергийния микс на клиентите си. Например в Унгария, в град Печ, осигуряваме отопление за целия град чрез биомаса - дървесина и слама, които се използват в топлоелектрическата централа. Близко 450 местни земеделски производители осигуряват необходимите 240 хил. тона слама за работата на централата.

Източник: БТА

Заглавие: Големи количества отпадъци са установени на незаконно сметище край Симеоновград

Линк: <http://www.bta.bg/bg/c/BO/id/2519275>

Текст: Регионалната инспекция по околната среда и водите /РИОСВ/ - Хасково извърши проверка по сигнал за нерегламентирано сметище край Симеоновград на площ около един декар, съобщи от екоинспекцията.

По време на проверката е било установено, че в близост до вече рекултивирано общинско сметище край Симеоновград е било обособено нерегламентирано изхвърляне на големи количества битови отпадъци. Констатирани са били следи от тежка верижна техника с която теренът е заравнен, като голяма част от отпадъците са избутани заедно с пръстта по склона. На няколко места са били установени и следи от горене на излезли от употреба гуми.

РИОСВ-Хасково даде две предписания на община Симеоновград за почистване на отпадъците, които да се извозят до депото в Харманли, и да не се допуска бъдещо замърсяване, се допълва в съобщението.

Източник: [БНР](#)

Заглавие: Ученици готвят стратегия за намаляване на хранителните отпадъци

Линк: <https://bnr.bg/post/101560352/uchenici-gotvat-strategia-za-namalavane-na-hranitelnite-otpadaci>

Текст: Ученици подготвят стратегия за намаляване на хранителните отпадъци. Статистиката показва, че в България всеки човек произвежда 94 кг хранителни отпадъци на година.

Тази година над 60 ученици от цяла България ще дадат своя принос в борбата за намаляване на хранителните отпадъци у нас и ще работят върху създаването на ефективна стратегия за социални медии в полза на каузата.

Една трета от храната, която купуваме, се изхвърля и това трябва да се промени. Само домакинствата са виновни за 57 на сто от всички изхвърлени храни в страната, което означава, че човек хаби повече храна от ресторанти, супермаркети и производители, взети заедно.

Според изискванията на Европейската директива, се очаква този процент да бъде намален наполовина до 2030-та година.